

Prakow
Biblioteka Uniwersytecka

LIUDOWY

ORGAN POLSKIEJ PARTII SOCJALISTYCZNEJ

CENA PRENUMERATY:
We Lwowie mies. 2.250.000 Mk.
z dostawą do domu 2.500.000 Mk.,
na prowincji 2.500.000 Mk., za
granicą 3.800.000 Mk.
Cena pojedynczego egzemplarza
na całym obszarze Polski

100.000 Mp.
na prowincjonalnych dworcach
120.000 Mk.

Redakcja i Administracja
Lwów, Sykstuska 31.
Tel. w dzień Nr. 24 — od godz.
10 wieczór 496

NAKŁ.: LUD. SPÓŁDZIELCZEGO TOW. WYD.

CZEK P. K. O. Nr. 142.176.

REDAKTOR NACZ.: ARTUR W. HAUSNER.

Katastrofa waloryzacji. Strach przed spadkiem po Chjenie.

Brak spadkobierców po Seydzie i Dmowskim.

Rezygnacja p. Zamoyskiego.

WARSZAWA. 12. stycznia. (tel. wł.) Korespondent Wasz otrzymuje informacje że p. M. Zamoyski, który miał zgłosić się na przyjęcie teki, teki tej nie obejmie i nie powróci z Paryża. Niedoszła ta nominacja stoi w związku z trudnościami w obsadzeniu placówek zagranicznych, które wysunęłyby się, gdyby p. Zamoyski opuścił swoje stanowisko w Paryżu.

(Fatalne rządy prawicy, które zacięły jak zmora na życie wewnętrznym Polski,

zaprzepaściły również jej stanowisko za granicą. Najlepsi głowacze endeccy, znawcy dyplomacji Seyda i Dmowski zostawili po sobie poprostu kupy gruzów, z autorytetu państwa. Naprawianie opinii o nas za granicą jest dzisiaj rzeczą tak ciężką, że prawie beznadziejną. To też nie dziwnego, że p. Zamoyski pod pretekstem trudności służbowych obawia się zdyskredytowanej teki — Red.)

Polityka zagraniczna małej ententy.

BELGRAD. 12. stycznia. (Pat.) Wczoraj o godz. 10. przed południem odbyło się w prezydium Rady ministrów drugie posiedzenie ministrów spraw zagranicznych Małej Ententy, które trwało do godz. 12-tej w południe. Po konferencji ogłoszono oficjalny komunikat, który podaje, że na odbytem przed południem posiedzeniu trzech ministrów spraw zagranicznych przedstawili sytuację zagraniczną swoich państw. Na zasadzie wymiany zdań stwierdzono absolutną zgodność zapatrywań Rumunii, Czechosłowacji i Królestwa S. H. S. Państwa te postanowiły prowadzić w dalszym ciągu politykę pokojową, poszanowania i konsolidacji traktatów pokojowych.

Ministrowie Benesz i Duca mogli stwierdzić z zadowoleniem, że istniejące trudności w stosunkach pomiędzy Królestwem S. H. S. i Włochami coraz bardziej maleją a dążenia obu państw idą w kierunku przyjaznego rozwiązania tych trudności, oraz zbliżenia ku sobie obu krajów. Podobne zapatrywanie panuje w Bukareszcie, Pradze i Belgradzie co do Bułgarii i Grecji. Nie mieszając się bynajmniej do spraw wewnętrznych Grecji, państwa Małej Ententy pragną, aby Grecja doszła do wewnętrznej konsolidacji. Co się tyczy Bułgarii,

państwa Małej Ententy mają nadzieję, że Bułgaria pozostanie na terenie wykonania traktatu i potrafi uniknąć incydentów, któreby mogły naruszyć jej dobre stosunki z sąsiednimi państwami.

WIEN. 12. stycznia. (Pat.) Korespondent „N. Fr. Presse“ donosi z Belgradu, że w kołach Małej Ententy w kwestji rosyjskiej na razie nie mogą zapaść żadne uchwały, gdyż należy pozostawić Rumunji czas na porozumienie się z Rosją. Nie byłoby wskazane, aby inne państwa uznały Rosję przed Rumunją, bo w ten sposób Rumunja znalazłaby się w sytuacji przymusowej.

WIEN. 12. stycznia. (Pat.) Korespondent „N. Fr. Presse“ donosi z Belgradu: Tut. poseł rumuński Emandi oświadczył w wywiadzie z dziennikarzami, że kwestja uznania rządu sowieckiego jest wedle zapatrywania Rumunji nieaktualna. Takie stanowisko zajmie Rumunja na konferencji Małej Ententy. To stanowisko jest tym bardziej uzasadnione, że w łonie rządu sowieckiego odbywa się w obecnej chwili przesilenie, które może mieć poważne następstwa dla ukształtowania się stosunków w Rosji.

—:—:—

Rząd Venizelosa w Grecji.

ATENY. 12. stycznia. (Pat.) Venizelos przyjął misję utworzenia gabinetu. Ministrowie wchodzący w skład gabinetu Venizelosa złożą dziś wieczorem przysięgę.

ATENY. 12. stycznia. (Pat.) Skład gabinetu utworzonego przez Venizelosa jest następujący: prezydent ministrów Venizelos, minister spr. wewn. Sofulos, spraw

zagranicznych Russos, sprawiedliwości Papandaris, wojny Gondykas, marynarki Canavez, gospodarstwa Spiridis, rolnictwa Moulonas, komunikacji Suderos, finansów Michakopoulos, oświaty Valatas. Nowi ministrowie zostaną zaprzysiężeni dziś wieczorem.

—:—:—

Program Venizelosa.

ATENY 12. stycznia. (Pat.) Niezwłocznie po złożeniu przez rząd przysięgi na wierność ojczyźnie, królowi i konstytucji odbyło się posiedzenie Rady ministrów, na którym Venizelos rozwinął program nowego rządu. Premier zaznaczył, że jedyną drogą, mogącą usunąć istniejące trudności, które powiększyła kontrrewolucja październikowa z roku ubiegłego, jest plebiscyt w którym ludność wypowiedziałaby się z całą swobodą. Rząd obecny zapewni wszelkie gwarancje lepiej, niż jakikolwiek inny, ponieważ skrajna lewica z pewnością nie może zaprzeczyć, że rząd ten kieruje się zasadami demokratycznymi, z drugiej zaś strony skrajna prawica, zaznaczył Venizelos, wie doskonale, jak energicznie sprzeciwił się wszelkim gwałtownym zmianom ustroju państwa. Venizelos podniósł dalej konieczność zaprowadzenia uczciwej administracji w kraju, swobody wpływów partyjnych oraz oszczędności w budżecie, wreszcie podkreślił przejściowy charakter swego udziału w rządzie.

ATENY. 12. stycznia. (Pat.) Prasa wita z największym zadowoleniem nowy gabinet, który nazywa wielkim rządem. Prasa uważa, że ten rząd powstał drogą naturalnego rozwoju sytuacji, i jest jedynym, który może doprowadzić do uspokojenia wewnątrz kraju.

**JEDWABIE BROKATY,
WELWETY,
AKSAMITY, VELOUR, CHIFFONY
GERBER i STEINMETZ**

1215

Lwów, Kopernika 5.

Likwidowanie Chjeno-Plasta.

WARSZAWA 12. stycznia. (tel. wł.) Jedną z ostatnich czynności rządu Chjeno-Witosa, było odwołanie posła z Sofji p. Grabowieckiego. Na zastępcę jego upatrzono p. Alfreda Wysockiego, radcę poselstwa w Berlinie. Nominacja ta została unieważniona, a p. Grabowiecki pozostanie na swem stanowisku.

—:—:—

63 procent dla urzędników

WARSZAWA 12. stycznia. (tel. wł.) Dnia 16. b. m. zostanie wypłacony urzędnikom państwowym 63 proc. dodatek do pensji styczniowej.

—:—:—

Dziś w niedzielę dnia 13. stycznia o g. 12 w południe odbędzie się

Poranek kinematograficzny w kinie MARYSIENKA

wyświetlony zostanie
dramat salonowy
w 5-ciu aktach p. t.

Łańcuch grzechu

W gł. roli Teodor Loos i Gizela
Lagarst. Na uzupełnienie progra-
mu piękne widowiska z natury.

Ustawa o naprawie Skarbu Państwa i reformie walutowej.

Z napięciem oczekiwana przez ludność ustawa sanacyjna jest uchwalona, za kilka dni zyska zatwierdzenie Senatu i Rząd, zaopatrzony w daleko idące pełnomocnictwa, będzie mógł swobodnie urzeczywistniać swoje, narazie jeszcze mgliste, plany. P. Grabski ma ręce rozwiązane.

Należy się spodziewać, że Rząd wykorzysta swoje uprawnienia umiejętniej i ludności nie spotka straszny zawód. Tak się stosunki w Polsce złożyły, że p. Grabskiemu, który sam dążył do odpowiedzialnej bardzo misji, popartemu przez szaloną agitację prasy, powierzono bardzo odpowiedzialny urząd, mimo, że dotychczas w kilkakrotnych próbach nie odpowiedział oczekiwaniom.

Rządy jego zakończone smutnym układem w Spa, zakończyły się bolesną dla państwa klęską, a inne próby nie dawały pomyślnego wyniku. P. Grabski nie posiada jawnego poparcia żadnego ze stronnictw, któreby wzięło za jego poczynania odpowiedzialność. Mimo to, dała się zauważyć pewna harmonja pomiędzy ministrem a prawem centrum — radykali okazywali się często też bardzo prawicowymi — która doprowadziła do pogorszenia i tak nieszczerólnego projektu. P. Grabski okazał się ustepliwym dla żądań sprzecznych z jego pierwotnymi żadaniami. Tak samo bywało dawniej i w tej ustepliwości zawarte jest niebezpieczeństwo dla roboty p. Grabskiego. Jak dawniej, tak i teraz zauważyć się dawało u p. Grabskiego stanowczość w wyrazie a chwiejność w wykonaniu. Nie wiemy, czy ostrzeżenie może, ostrzegamy jednak p. Grabskiego przed tą jego słabością. I p. Grabski przypominał ową tużoną gęś opierającą się gwałtownie spójzyciu podawanej żywności. Z wywodów

p. Grabskiego wynikało niewątpliwie, że Rząd musi się starać o podwyższenie istniejących i stworzenie nowych podatków bezpośrednich, w szczególności jednak p. Grabski oświadczył kategorycznie, że nie podniesie podatku gruntowego. Użył przez to poparcie wszystkich stronnictw rolniczych i w komisji uzyskało większość jeno ogólne postanowienie, że wolno p. Grabskiemu podatki bezpośrednie podwyższać. Nie ulega kwestji, że p. Grabski z tego pozwolenia nie skorzysta i za żadną cenę nie podniesie podatku gruntowego, mimo że doradca angielski Mr. Young oświadczył, że podatek ten jest w Polsce śmiesznie mały i przed innymi wymaga podwyższenia. Natomiast komisja a za nią Izba uchwaliła, odłączyć podatek patentowy dla przemysłu od podatku obrotowego i w ten sposób wypełniła brak w naszym systemie podatkowym. Jednostronne zwalanie podatków na miasta i przemysł i jednoczesne zwalnianie od ciężarów rolnictwa, które w innych wypadkach nazywa się krzyżem pacierzowym Polski i jej przyszłością gospodarczą, znosi równowagę podatkową, to jest podstawę racjonalnego opodatkowania.

Wobec waloryzowania podatków pośrednich Rząd nie domagał się prawa podwyższania tych podatków. Będą one rosły w miarę spadku marki polskiej.

Uchwalona ustawa zawiera cały szereg ozdób zupełnie zbędnych: p. Grabski nazywa je „psychologicznymi”. Psychologia w tym wypadku, to wywoływanie wrażeń w rzeczywistości nieuzasadnionych. Z kwestji podpisywania rozporządzeń przez prezydenta Rzeczypospolitej zrobił p. Grabski kwestję przyjęcia lub nieprzyjęcia pełnomocnictw. W sprawie cel, których wymiar

nie jest ustawowo ustalony, co do których zatem pełnomocnictwo jest niepotrzebne, żądał p. Grabski uchwały, czyniącej regulowanie cen zależnem od „konjunktur gospodarczych”. Wniosek P. P. S. by cła regulowano celem obniżenia cen towarów, nie znalazł łaski w oczach ministra i komisji. Obudza to wątpliwości co do skuteczności zapowiedzianej w ekspozycji walki z drożyzną.

P. Grabski, uważając za konieczne sprzedaż części majątku skarbowego, kazał do ustawy wpisać, że nie wolno mu sprzedawać kolei i rafinerji nafty, których w danych warunkach nikt by nie kupił, ale sprzeciwił się zakazowi sprzedaży jedynej w państwowym zarządzie znajdującej się kopalni węgla w Brzeszczu, mimo, że tak ze względów społecznych jak i polityki węglowej kopalni tej sprzedać nie należy.

Projekt p. Grabskiego wziął szalony rozmach. Wypowiedział nieprawidłowościom bankowym wojnę i zażądał w pełnomocnictwach prawa dokonywania zmian w statutach instytucji kredytu długoterminowego. Ale podobnie jak wyrzekł się podwyższenia podatku gruntowego, tak wyrzekł się i tego żądania, gdy endecy się temu sprzeciwili. W komisji sprzeciw ten przeszedł bez skutku, ale na plenum Sejmu Wyzwolenie przeważało szale na korzyść banków. P. Thugutt tłumaczył to zgodą ministra skarbu. W dwóch tedy ważnych sprawach sanacji skarbu Rząd okazał się ustepliwy, natomiast stanowczo żądał prawa przerachowania prywatno-prawnych zobowiązań oraz ustalenia sposobów i terminów ich spłat. Jest to materja arcy skomplikowana, która przy wadliwym rozwiązaniu może pospodarstwu społecznemu wyrządzić katastrofalne szkody i dlatego kwestja ta rozwiązana być winna szczegółową ustawą.

P. Grabski jednak odznacza się naiwną świeżością, która pozwala mu podjąć się najtrudniejszych zadań nawet wówczas, gdy o rozwiązaniu ich sam nie ma jeszcze ustalonego wyobrażenia.

Relacje marek polskich do nowej jednostki monetarnej, to znaczy do złotego, określi Rząd, mimo, że według zobowiązania, umieszczonego w tekście marek polskich, uczynić to winien Sejm. Gdyby Rząd oznaczył relację dla posiadaczy niekorzystną, zagranica nie powiększyłaby z tego

Obrazki bez retuszu.

W CHWILI POŻEGNANIA.

Miałem wyjechać na pięć dni do... Zaleszczyk.

Jest ustalonym zwyczajem, że człowieka wybierającego się w daleką podróż, odprowadza rodzina na dworzec, aby mu ośłodzić ostatnie chwile przed odjazdem.

Znalazłem się więc na dworcu w asystencji cioci Femci, stryjenki Tonci i wuja Antoniego liczących razem przeszło półtora wieku.

— A więc napisz natychmiast po przybyciu! — prosiła poraz siedemdziesiąty drugi kochana ciocia Femcia.

— Siadaj tyłem do maszyny, i nie zgub biletu! — radził mi poraz czterdziesty szósty wuj Antoni.

— Czy masz wszystko ze sobą? — pytała poraz ośmdziesiąty stryjenka Toncia.

Oszołomiony rozglądałem się czy wreszcie upragniony pociąg nie zajeżdża i na wszystko odpowiadałem nieprzytomnym twierdzeniem.

— Ach, co ja jeszcze chciałam powiedzieć? — przypomniała sobie nagle ciocia Femcia. — Musisz koniecznie napisać choć kilka słów do Flackiewiczów. Nie zapomnij!..

— Powinien byłś coś zabrać ze sobą do jedzenia na drogę! — wtrąciła z wyrzutem stryjenka Toncia. — A czy dobrze zamknąłeś kufer?.. Kluczyka nie zgub na miłość boską!..

— W razie katastrofy kolejowej należy natychmiast nogi podnieść do góry — zauważył wuj Antoni. — Hamulec bezpieczeństwa będzie zapewne w kurytarzu..

Z daleka widzę, że pociąg już zajeżdża na tor.

Naturalnie, że do Flackiewiczów napiszę! Tak jest ciociu! Naturalnie stryjenko! Rozumie się wujciu! Tak jest!

— Nie zapomnij więc napisać do Flackiewiczów!

Uśmiechałem się jak człowiek w narokozie, patrząc z utęsknieniem na zbliżający się pociąg.

— Powinien byłś cieplej się ubrać — zauważyła ciocia Femcia.

Zbawczy pociąg wychyla się z najbliższej krzywizny i wjeżdża dysząc i prychnając na peron.

Thum ludzi rzuca się na będący jeszcze w biegu pociąg. Naturalnie że i ja biegnę ścigany uporczywie przez kochającą mnie rodzinę. Pobiegliśmy za daleko. Wracamy.

Wskakuję do przedziału, gdzie rozgrywają się homeryckie boje o miejsca i szczęśliwie zdobywam jedno miejsce przy drzwiach, które zakładam walizką i kapeluszem i wychodzę na peron, aby się ostatecznie pożegnać z kochaną rodziną.

— Jeszcze raz zaklinam cię, nie zgub biletu! Pamiętaj, abyś siadł tyłem do maszyny! Napisz zaraz i nie zgub klucza od kufra! Pamiętaj, abyś natychmiast napisał do Flackiewiczów!

Wepchnięty przez konduktora znalazłem się w kurytarzu przedziału. Z tru-

dem przedarłem się przez zbity kłęb ludzi, waliz, pakunków, dzieci, tobołów i kobiet tarasujących przejście w kurytarzu i zziąjany usiadłem na swoim miejscu.

Pociąg stoi jeszcze ciągle na peronie.

Ciocia Femcia zapukała parasolką w okno i dawała mi gestami do poznania, że ma mi jeszcze coś ważnego do powiedzenia.

Wśród syków i mruceń współjadących, deptąc im po nogach i brzuchach, dotarłem wreszcie do okna i zacząłem się mordować z rzemieniem, który ani rusz nie dał się podciągnąć do góry. Ciocia Femcia, stryjenka Toncia i wuj Antoni gestykulowali gwałtownie. Widocznie szło tu o rzecz pierwszorzędną wagi, o której zapomnieli mi powiedzieć.

Zmordowany i spocony, wśród uśmiezków i dowcipów współjadących udało mi się wreszcie otworzyć okno.

— Nie zapomnij więc napisać do Flackiewiczów!

Oto wszystko co mi ciocia Femcia uiała do powiedzenia.

Stałem przy otwartym oknie i uśmiechałem się nieprzytomnie: „Naturalnie! Naturalnie, że napiszę“..

Pociąg stał jak zaklęty na miejscu.

O Boże! Żeby już raz ruszył!

Ciocia Femcia, stryjenka Toncia i wuj Antoni zaglądali do przedziału, wspinając się na palcach.

— Chwała Bogu, będziesz miał miłych towarzyszy podróży! — mówiła głośno ciocia Femcia. — Uważaj, aby ci nie wykradli portfela!..

DZIŚ dnia 13 stycznia w „KAWIARNI REPUBLIQUE“**(HOSTYNICIA)****WIELKA ZABAWA!****HOC BY WOSTPORA
MALANKA****Lokal otwarty do rana!****Po 12-tej DANCING****MUZYKA SALONOWA!****BUFET OBFICIE ZAOPATRZONY!**

powodu swego zaufania do Polski. Należy się spodziewać, że Rząd z chwilą zaprzestania druku marek albo daleko idącego zmniejszenia go, relację tę oznaczy i w ten sposób zwaloryzuje markę i pozwoli ludności gromadzić w niej swoje oszczędności, podobnie jak to uczynił z bonami, nie narażając jednocześnie skarbu na stratę. W ten sposób ustalenie marki mogłoby nastąpić jeszcze przed wprowadzeniem w życie nowej waluty.

Niewiadomo, co Rząd zrobił z pełnomocnictwami i dlatego trudno przewidzieć, czy pełnomocnictwa doprowadzą do zaprzestania trwałego drukowania marek, zastąpienia ich z czasem nową walutą i ustalenia cen towarów, bez gwałtownej ich podwyżki.

Narazie P. K. K. P., zdaje się, z polecenia Rządu, z całą namietnością podnosi, jako jedyną oferentka, na giełdzie warszawskiej cenę dolara na wpłatę w Ameryce (przekazy) a giełda pozaurzędowa, podnosi równomiernie cenę dolara efektywnego (gotówkowego). Dlaczego skarb sztucznie obniża wartość marki?!

Ustawą sanacyjną dał Sejm Rządowi instrument zobaczymy, co Rząd przy pomocy tego instrumentu zrobić potrafi. Rola Prezydenta przez podpisywanie rozporządzeń nie stała się mniej bierną. P. Grabski jest trochę mistykiem i stąd jego pragnienie położenia swego podpisu obok podpisu p. Wojciechowskiego.

Herman Diamand.

— : : : —

Katastrofa waloryzacyjna.

Zaledwie kilkanaście dni upłynęło od kąd ministerstwo skarbu zaczęło ogłaszać kurs franka waloryzacyjnego i codziennie go podnosić w gwałtownych skokach, a już przeżyliśmy okres gwałtownej spekulacji we wszystkich dziedzinach życia gospodarczego. Na naszym rynku handlowym odbywa się od początku b. r. jakieś misterjum szaleństwa, które zdaje się ogarnęło nie tylko giełdę, ale nawet oficjalne czynniki skarbowe, co objawiło się w tej wielce osobliwej formie, że urzędowy kurs franka waloryzacyjnego notowano wyżej aniżeli giełda rzeczywistego franka złotego.

I już można zaobserwować jedno zjawisko. Jak początkowo podatnicy cisnęli się do kas skarbowych, aby zapłacić podatek, tak obecnie są puste te lokale. Widać nadmierne podbijanie kursu wywołało oczekiwanie, że nastąpi jego niżka. I rzeczywiście nieznaczną nastąpiła już wczoraj

Od 1. do 10. stycznia kurs franka walo-

ryzacyjnego wzrósł o 730 tysięcy marek (z 1,220.000 na 1,950.000). Gdyby kurs w dotychczasowym tempie rósł, to do końca stycznia frank waloryzacyjny dla podatników będzie wynosił przeszło 3 miliony marek, zaś frank dla kolei, poczty, tytoniu i t. d. również dojdzie do kilku milionów. Do czego to doprowadzi, kto wtedy będzie w stanie zapłacić podatek, odbyć konieczną podróż, wysłać list, albo kupić sobie papierosa.

Już w dziesiątym dniu po wejściu waloryzacji w życie, skutki już są katastrofalne. Jeszcze waloryzacją w handlu nie obowiązują, a wszystko idzie po jej linii: kupcy bez podstawy prawnej, na własną rękę waloryzują ceny. Czy kiedykolwiek w czasie wzrostu drożyzny w ciągu ubiegłych dwóch lat zdarzyło się, aby cena chleba w przeciągu 24 godzin wzrosła o kilkadziesiąt tysięcy na kilogramie? A ceny towarów rosły z godziny na godzinę o miliony, stosując się już nie do stosunkowo małych skoków dolara, a do większych franka złotego.

Waloryzacja staje się tragedją dla tych — a jest ich w społeczeństwie olbrzymia większość — których zarobki nie są zwaloryzowane i które nie okazują tendencji do zrównania się z urzędową walutą, fikcyjną wprawdzie niemniej jednak dotkliwą. W jakim położeniu znajduje się robotnik i urzędnik, którego zarobek względnie płaca jest mała, w dodatku wypłacana co tydzień lub co miesiąc z dołu, kiedy nie przed stawia on już ani połowy tej siły kupna, jaką miał na początku tygodniowego czy miesięcznego perjodu pracy? Kupiec ratuje się samowolną waloryzacją, którą usiłuje zamienić w prawną, zwracając się z takim żądaniem do rządu. Co ma robić robotnik i urzędnik, który skazany jest na „wskaźnik drożyzniany“, obowiązujący dotychczas tylko na podstawie dobrowolnej umowy a wypłacany z kilkotygodniowym opóźnieniem?

Sprawa ta zaczyna stawać się najpilniejszym zagadnieniem dnia. Niepodobna, aby robotnicy mogli żyć przy obecnych zarobkach i ich ciągłej fluktuacji w dół; niemożliwym jest, aby urzędnicy mogli żyć z płac na podstawie ustawy uposażeniowej.

Tak dalej być nie może! Jeszcze ustawa o przymusowym stosowaniu wskaźnika drożyznianego nie weszła w życie, a już okazuje się niedostateczną, już życie przekreśliło to, co jeszcze przed kilku tygodniami wydawało się dostatecznym ekwiwalentem dla zrównania potrzeb z rosnącą drożyzną.

Wprawdzie senat ma jeszcze zastrzeżenie w sprawie tej ustawy, ale o nią nikt już walczyć nie będzie. Co „dojrzałemu“ senatorowi wydaje się zbyt radykalnym, to w rzeczywistości stało się już przeżytkiem.

Na przerażone obecnym stanem rzeczy usta ciśnie się, co będzie dalej? Do czego my dojdziemy?

Jeżeli na to piekące pytanie p. Grabski nie znajdzie uspokajającej odpowiedzi, to państwo może i musi przeżyć wstrząśnienia i gwałtowne walki wewnętrzne.

Troska o polski socjalizm.

Na łamach prasy burżuazyjnej odezwała się po kongresie naszej partji w Krakowie głośna troska o czystość zasad polskiego socjalizmu.

Ta dbałość burżuazji polskiej o czystość marksizmu w socjalizmie jest tak wzruszająca, że całe szczęście iż sam Marks ich czytać nie potrzebuje.

„Kurjerek krakowski“ napisał wielki artykuł o „półsocjalizmie“, pisma reakcyjne odsądzają nas od socjalizmu, nazywając nas liberalami, piszą zresztą to samo co i... komuniści.

To zdyskwalifikowanie socjalizmu Polskiej Partji Socjalistycznej nastąpiło z powodu uchwały kongresu, która pozostawia posłom socjalistycznym swobodę działania na arenie sejmowej, nie wykluczając możliwość wstąpienia do odpowiedniego rządu, jeżeli sytuacja polityczna będzie tego wymagać.

Uchwała ta ma znaczenie jedynie taktyczne i jest wyrazem zaufania do kierownictwa partji i Związku poselskiego. Czy i kiedy taka możliwość udziału socjalistów w rządzie nastąpi, tego przewidzieć nie można, a działalność poselska byłaby poważnie ograniczona, gdyby nie mogła być wszechstronnie wyzyskana. Nie chcemy w tej chwili roztrząsać pytania, czy udział socjalistów w rządzie jest dla klasy pracującej, dla demokracji i socjalizmu pożądany, gdyż pytanie to jest w tej chwili nieaktualne. Jeżeli jednak o tem dziś piszemy to dlatego, że z głosów prasy reakcyjnej przebija nieukrywany lęk, że ta decyzja kongresu może być w różnych postaciach dla wstecznictwa nieprzyjemną. Przemawia tam strach ubrany w troskę o czystość programu socjalistycznego.

— : : : —

Przed konferencją w Warszawie.

HELSINGSFORS. 11. stycznia. (Pat.) Minister Vennola udzielił prasie szwedzkiej informacji o programie mającej się odbyć w Warszawie konferencji państw bałtyckich. Konferencja warszawska mówił minister — jak można sądzić na podstawie doświadczenia, pomimo skromnie zakreślonych jej ram, rozszerzy niewątpliwie swój program oficjalny. Wskazują na to panujące tam tendencje. Prasa podając to oświadczenie ministra podkreśla doniosłe znaczenie konferencji warszawskiej ze względu na wspólność interesu państw biorących w niej udział. Dzienniki solidaryzują się również z poglądem ministra Vennoli, że podobne konferencje odbywać się winny w określonych stałych terminach a nie od wypadku do wypadku.

— : : : —

Antyrosyjski front Stanów Zjednoczonych.

PARYZ. 9. stycznia. (A. W.) „N. Y. Herald“ donosi z Waszyngtonu, że prez. Coolidge oświadczył, iż jest przeciwnikiem każdego rządu rosyjskiego, który nie posiada zaufania ludności udowodnionego wynikiem specjalnie przeprowadzonego w tej sprawie plebiscytu.

— Czy, masz wszystko ze sobą? — pytała zaniepokojona stryjenka Tońcia.

— A hamulec bezpieczeństwa zapewne jest w kurytarzu! — wołał wuj Antoni.

O Boże! Żeby już ten pociąg ruszył!

Sytuacja w przedziale stawała się przykra. Ludzie, którym statem na nogach, lub leżalem na kolanach, gdy przechylałem się przez okno, poczeli szemrać i przeklinać. Inni chichotali, tłumiąc śmiech.

Nareszcie! Nareszcie pociąg ruszył!

— A nie zapomnij napisać do Flackiewiczów! — wołała przeraźliwym głosem ciocia Femcia.

Stryjenka Tońcia szybko wyjęła chusteczkę z torebki, aby nią powachlować mi na drogę. Przy tej sposobności wypadły jej na ziemię kluczyki, pudełko pudru z wata, trzy szpilki rogowe do włosów, dwie akcje „węglówek“, kilka banknotów i rulon pastylek miętowych.

Wuj Antoni biegł za pociągiem, wymachując parasolem i zapatrzony w dal uderzył wreszcie z całej siły, głową o żelazny filar peronowej hali.

Ciocia Femcia przesyłała mi gwałtowne całusy ręką, a usta jej wyraźnie zdawały się mówić w tej ciężkiej chwili rozstania: „A nie zapomnij napisać do Flackiewiczów!“

W. Raort.

— : : : —

Nowiny z dnia.

Lwów, 14. stycznia.

REPERTUAR TEATRU MIEJSKIEGO WE LWOWIE:

Niedziela o g. 3 »Krakowiacy i górale«. — o godz. 7 »Pajace« i »Tajemnica Zuzanny«.
Poniedziałek o g. 7 »Orle«.
Wtorek o g. 7 »Pajace« i »Tajemnica Zuzanny«.

REPERTUAR TEATRU MALEGO, ulica Gródecka 2 b.:

Niedziela o g. 7 »Dzwonek alarmowy«.
Poniedziałek o g. 7 »Tragedja dzieci«.
Wtorek o g. 7 »Dzwonek alarmowy«.

REPERTUAR TEATRU NOWOCI, ulica Stoneczna:

Niedziela o g. 7 »Frasquita«.
Poniedziałek o g. 7 »Królowa Montmartru«.

— : : : —

TEATR LITER.-ARTYST. "BAGATELA" ul. Rejtana 3:

Od 1. stycznia 1924:

Część I: „Rok 1923-4“, obrazek noworoczny pióra An-Ki. — Część solowa: Mirski, Bronowski, Windheim, Joe Vardiní — Część III: „Gniazdko miłości“, farsa „Bebe“. Początek o g. 8-mej wieczorem.

— : : : —

UKR. NARODNYJ TEATR »UKR. BESIDY«, dyr. J. Stadnik, (ul. Szaszkiewicza 5):

Niedziela o g. 1 30 »Trójka hutańska«, o g. 5 »Chata za wsią«.

Poniedziałek o g. »Cnotliwa Zuzanna«.

Bilety wcześniej w »Sojuznym Bazarze«, ul. Ruska (dom »Dnistra«). Od 10 do 6 przy kasie teatru.

— : : : —

TEATR ŻYDOWSKI dyr. S. GIMPEL, Jagiellońska 11.

Niedziela o g. 3-30 »Bar Kochba«, hist. oper. w 4 akt.
Niedziela o g. 7-30 »Spekulanci miłości«.

— : : : —

DRUGI PORANEK Z CYKLU W. LABINSKIEGO odbędzie się 13 bm o godz. 11-30 w południe w sali Kasyna i Koła lit. art. W programie Haydn i Mozart. Bilety w składzie nut B. Połonieckiego.

2-1

— : : : —

TEORJA EINSTEINA NA EKRANIE wyświetlona będzie dziś (niedziela) o godz. 12 w poł. w sali kina Apollo (Tow. Muzyczne. Protekcję wygłosi inż. E. Libański.

STARANIEM UNI W LUDOWEGO rozpoczyna się nowa seria wykładów pt. „U kolebki kultury“: 15 wtorek, prof. Konstanty Chyliński „Monarchia starożytnego Wschodu“, 16 środa prof. dr. Ryszard Ganszyniec „Delfy dawniej, a dziś“, Sala Muzeum Przemysłowego, ul. Hetmańska, godzina 7-a wiecz.

AUTOR „DANTONA“ ROMAIN ROLLAND jest jednym z najoryginalniejszych pisarzy francuskich, a jego dzieło sceniczne obiegło niemal wszystkie teatry europejskie. Teatr lwowski pierwszy w Polsce przystępuje do wystawienia potężnego „Dantona“ Tytułową rolę grać będzie p. Rygier. Zaznaczyć należy, że rola to ogromna i niezmiernie odpowiedzialna. Dekoracje według projektu artysty-malarza Mackiewicz wykańczają malarnie teatralne. Akt trzeci pomysłany został przez dyr. Czarnowskiego w ten sposób, że akcja jego rozgrywać się będzie poza ramy sceniczną, w miejscu, które pomieści cały tłum ówczesnej publiczności zgromadzonej w sali sądowej. Nad kostjumami i stylową charakterystyką czuwa również reżyserja Premiera, odbędzie się prawdopodobnie w piątek.

NIEBALSTWO ELEKTROWNI. Coraz częściej zdarzają się wypadki, że elektrownia nie wystawia rachunków za światło każdego miesiąca, ale za kilka miesięcy razem wedle ostatniej najwyższej taryfy, co naturalnie ogromnie podraża światło. Ze skargami zwracają się do nas tak przemysłowcy, u których opłata za prąd stanowi bardzo poważną sumę, jak i biedacy, którzy odmawiają sobie wszystkiego i trzymają odłożone pieniądze, aby mieć je gdy przyjdzie inkasent. A już katastrofą jest ta „waloryzacja“ dla emerytów, z którymi bez litości obeszło się państwo, a jeszcze ich obdziera elektrownia. P. dyr. Tomickiemu tych kilka uwag dajemy pod rozwagę.

DOBRODZIEJ PRACODAWCA. W fabr. zabawek i innych wyrobów drzewnych „Haga“ urwała maszyna robotnikowi cztery palce u ręki. Stało się to z winy przedsiębiorstwa, ale właściciel fabryki p. Weinreb nie poczuwa się do żadnego obowiązku wypłaty odszkodowania, chociaż robotnik młody chłopiec, na całe życie pozostał kaleką. Trza być naprawdę wyzutym ze wszystkiego, aby w ten sposób potraktować robotnika, który tylko z powodu nadmiernej chciwości przedsiębiorcy został kaleką.

FALSZYWE BANKNOTY MILJONOWE ukazały się w obiegu z datą 30 sierpnia 1923. Falsyfikaty nie mają znaków wodnych, lub są one odmienne od oryginalów, kolory są brudne, litery i cyfry niekształtne i nie równo rozmieszczone, farby z odcieniem kremowym, brak na jednej stronie

KURSY WALUT. Na giełdzie warszawskiej wczoraj akcje utrzymały się na poprzednim poziomie. Obecne dewizy miały tendencję lekko-zwykłą. Dolarzy wedle zaopatrzenia po kursie nieco niższym jak 10 milj. mkp.

W Gdańsku płacono markę polską do 0'602, w Berlinie 341 tys., w Zurychu notowano nieoficjalnie markę polsk. do 0'000090.

We Lwowie w wolnych obrotach dolary wczoraj miały tendencję zniżkową. PKKP. płać: dolary do 9.800, kanad. 9.500, franki franc. 973, fr. belg. 419 fr. szwajc. 1700, funty 41.950, liry 423, kor. czeskie 282, austr. 135, bony złote 1.600, złoty frank notowano 1891, podatkowy 1.900 tys. mkp.

TARYFA KOMINIARSKA obowiązująca od 1 bm. podwyższa opłaty za czyszczenie kuchni w domach prywatnych do 40 tys. w zakładach i restauracjach 150 tys., wypalenie od 30—90 tys., za czyszczenie pieca kaminowego 30 tys., kaflowego 300—450 tys., za wyczyszczenie komina 15 do 75 tys., zależnie od ilości piater itd.

DWA SAMOBOJSTWA. Przedostatniej nocy popełniono dwa zamachy samobójcze z wynikiem śmiertelnym. Na 11 ciężkich stosunków materialnych często wynikały niesnaski pomiędzy Seńkiem Mendykem, zam. ul. Piastów a jego żoną. Ostatecznie desperowany Mendyk, powiesił się w ubikacji ustępowej. Gdy to spostrzeżono: zawezwano Pogotowie ratunkowe. Lekarz dr. Celewicz stwierdził jednak śmierć desperata. Z polecenia lekarza miejskiego dra Litwinowicza zwłoki przewieziono do Zakładu medycyny sąd.

Tej samej nocy w rzeczywistości przy ul. Sobieskiego 1-39 otruła się jakąś żrącą trucizną kobieta nieznanego nazwiska, licząca około 50 lat życia. Po przewiezieniu jej do szpitala w krótko zakończyła życie. Powodem desperackiego kroku były również ciężkie warunki życiowe.

OFIARY GOŁOLEDZI. S. Landesberg i Na Klau szlowna upadły złamały ręce. Pogotowie rat. udzieliło im pomocy.

ZUCHWAŁA KRADZIEŻ W SKLEPIE. W sklepie A. Malinona przy ul. Wałowej Wasył Hawryliszyn z Lon, liczył pieniądze, płacąc za maszynę do szycia. Obecny przy tem pewien wyrostek wyrwał mu z rąk banknot 20 dolarowy i zbiegł mimo pościgu.

„SENZACJE“ Z PLACU SMOLKI. Wczoraj z gm. Wydziału samorządowego spadła większa ilość śniegu przyczem szyby jednej latarni gazowej uległy zniszczeniu.

Pewien posterunkowy doniósł policji, że Mojżesz Karawan „ustroił“ pościelą dwa okna swego mieszkania. Dopiero po dłuższej interwencji pozbawiono plac ten tej ozdoby.

ARESZTOWANIE KIEROWNIKA KAWIARNI. Dyrektor kawiarni Renesans Simon Klinghofer na wniesioną skargę przez wydaloną kasjerkę z tej kawiarni został aresztowany pod zarzutem „stręczenia do nierządu“, i za gwałt publiczny.

NADESŁANE.

Dentystyczne ambulatorjum kolejowe i robotnicze
Kętrzyńskiego 21, (między Sokolem II a szkołą Konarskiego)
za legitymacją na raty.

43—

OBUWIE najelegantsze najtrwalsze krajowe i zagraniczne 52—
BICKI NEUBAUER
PAŃSKA 21.

Bratersstwo robotników Anglii i Francji

PARYŻ. 12. stycznia. (Pat.) Prasa ogłasza pismo Macdonalda wystosowane do socjalisty Renaudela, w którym przewodniczący Labour Party podnosi uczucia przyjaźni, jakie żywi dla narodu francuskiego.

Sciganie paskarzy i spekulantów.

Za lichwę przy sprzedaży mięsa oskarżono wczoraj w policji rzeźnika Ludwika Kwieceńskiego i Michalina Krasicką, mających swą straganę w bazarze przy pl. Bernardyńskim.

Rzeźnicy wczoraj żądali za 1 kg mięsa lub słoniny około 5 milj. mkp. Jestto cena dwukrotnie wyższa, jak przed wojną, w stosunku do ceny złota.

Ażebymy uzyskać te rabunkowe ceny świniobojcy ukrywają tłuszcze lub wywożą je ze Lwowa. Dostawcy wojskowi wykupują o ile mogą tłuszcze dla wojska. Poza tem wielu rzeźników na „ochotnika“ wykupuje słoninę i wywozi ze Lwowa.

Przed tygodniem niejako Litnerowa, mająca sklep w Rynku wywozła do Przemysła wagon słoniny, rzekomo dla wojska, jakgdyby ta nie było dostawców wojskowych. Pozbawienie miasta z tłuszczy jest karygodne i godne surowej kary.

Podobnie jak rzeźnicy paskują w potworny sposób młynarze, piekarze i inni. Należałoby, aby policja zajęła się tymi osobnikami, jak na to zasługują.

Władze skarbowe wraz z policją zarządziły rewizję ksiąg handlowych po różnych firmach.

W mieszkaniu właściciela fabryki wódek na Zniesieniu Józefa Pordesa, zam. przy ul. Żółkiewskiej 137, znalezione dwie księgi handlowe — prowadzone ze szkodą skarbu państwa. Skonfiskowano je do dalszego urzędowania.

W czasie obław na czarnej giełdzie ujęto dwudziestu osobników „pracujących“ w dolarach. Dyrekcja policji ukarała ich za „tamowanie komunikacji“ aresztem po 3 dni.

Ujęto również kilku osobników podczas transakcji dolarowych. Jednemu z nich Pinkasowi Jagedowi skonfiskowano 5 dolarów, innym zaś po parę podobnych banknotów.

— : : : —

„Występy“ włamywaczy i złodzieji.

Nieznany sprawca, jak go określają protokoły policyjne, w ostatnich czasach stał się bardzo ruchliwy i może się poszczycić nie byle jakimi „sukcesami“.

W ostatnich dniach popełniono masę kradzieży, których sprawców przeważnie dotychczas nie ujęto.

Jednym z „grubszych“ przedsięwzięć było włamanie i okradzenie sklepu bławatnego Stanisława Bobrowskiego, przy ul. Halickiej 20. Tu nocą złodzieje wybili otwór w sklepieniu piwnicznym i skradli materje jedwabne i „kreptyny“, wartości 10 milijarów marek.

Włamywaczy nie odstrasza nawet ciężar skradzionych przedmiotów. Do piwnicy dra Juliusza Monisa przy ul. Dąbzyńskiej dobrali się złodzieje systematycznie wynosili węgiew. Poszkowany oblicza swą stratę na 280 milj. marek.

„Lista“ większych kradzieży w ostatnich paru dniach przedstawia się następująco. Do warsztatu szewskiego S. Sielbermana przy ul. Tatarskiej dostał się złodzieje, po wyrwaniu deski w drzwiach skradli tu 6 par bucików i 4 stopy skóry, wartości 200 milj. — W urzędzie pocztowym przy ul. Wałowej skradziono D. Adlersteinowi zegarek, wart. 80 milj.

Nocą nieznanymi sprawcy dostali się do firmy Fr. Melichart i Umrath przy ul. Grodeckiej, gdzie po rozbięciu kasy skradli 500 koron czeskich.

Do zakładu fryzjerskiego Jakóba Karlika przy ul. Mikołaja nocą włamali się złodzieje przez drzwi od podwórza i skradli 6 maszynek amerykańskich, około 15 brzytel, 2 nożyczek, wartości 500 milj. mkp.

W firmie spedycyjnej Schenker i Ska przy ul. Trzeciego Maja skradziono 150 nożyczek, wartości 300 milj. marek.

Ilość pomniejszych kradzieży możnaby mnożyć bez końca. Liczba ich zwiększa się z dnia na dzień, w miarę wzrostu drożyzny, nędzy i bezrobocia.

— : : : —

Strejk generalny w Nadrenji.

BERLIN. 12. stycznia. (Pat.) Biuro telegraficzne Mirbacha donosi z Gelsenkirchen: Komitet robotniczy uchwalił rozszerzyć strejk generalny także na Bohum. Robotnicy metalowi wstrzymują się masowo od pracy. Odłam radykalny usiłuje rozszerzyć ruch strejkowy także na górnictwo.

— : : : —

BIELIZNĘ MĘSKĄ, PYJAMY, KRAWATY JEDWABNE,
skarpetki, chusteczki, laski, parasole itp. w wielkim wyborze i po cenach nader umiarkowanych
poleca znany mag zyn mód męskich 43-1
„THE GENTLEMAN“. Lwów, pl. Halicki 12 (Róg Batorego).

Zgromadzenie poselskie posłów Hausnera i Kuryłowicza.

W sobotę, 21. b. m. w sali ZZK. odbyło się tłumne zgromadzenie pod przewodnictwem tow. Rosiana.

Wyczerpująco o sytuacji politycznej mówił poseł tow. Hausner, dając plastyczny obraz rządów ósemki, które są tak skompromitowane, że narodowa demokracja po rządu w Polsce sięgnąć nie będzie mogła.

Wobec rządu p. Grabskiego zajmuje partja raczej stanowisko wyczekujące. Zadanie bowiem jakie na siebie wziął p. Grabski jest bardzo duże, a cynizm klas posiadających, zastąpionych silnie w sejmie, nie ułatwi p. Grabskiemu przeprowadzenie jego programu.

W tym wypadku rozwiązanie obecnego sejmu i nowe wybory staną się zagadnieniem niedalekiej przyszłości.

Na ten moment muszą być masy robotnicze przygotowane.

Poseł Kuryłowicz omówił ostatni strejk jego braki obecne położenie pracowników państwowych względnie kolejarzy. Apelowal do solidarności i zjednoczenia wszystkich kolejarzy w jednym Związku.

Zrozumieli to maszyniści i dziś znajdują się wśród nas, zrozumiało to i inni.

Omówił ustawę uposażeniową, emerytalną i wysunął żądanie pragmatyki służbowej.

Tow. Lung zdał sprawę z konferencji odbytej przy udziale posłów Hausnera i Kuryłowicza u p. prez. dyrekcji Barwicza: w sprawach: personalnych, wypłat dodatku, mundurów, kożuchów, ubrań ochronnych wreszcie postawił rezolucję mocą której zgromadzenie wyraża podziękowanie wydziałowi wykonawczemu za dotychczasową pracę pełne zaufanie PPS. w szczególności pp. Hausnerowi i Kuryłowiczowi.

Rezolucję uchwalono jednogłośnie.

Szczegóły zamordowania prezydenta Palatynatu.

LONDYN, 11 stycznia. Korespondent „Timesów” w. Speyer jako naoczny świadek zamordowania przewodcy separatystów, Heintz-Orbisa podaje następujące szczegóły:

Znajdowałem się około 8³⁰ wieczorem w pokoju restauracyjnym, w którym znajdowało się około 30 gości. Naraz rozległy się strzały rewolwerowe, a równocześnie trzy osoby, siedzące naprzeciw mnie, trafione w głowę, padły na ziemię. Potem ktoś zawołał „Staniecie pod ścianą! Ręce do góry!” Jakaś kobieta podniosła rozpaczliwy krzyk. Oddano znowu kilka strzałów. Jeden z trzech młodych mężczyzn, którzy wtargnęli do sali, zawołał: „Nie wam się nie stanie, ale kto opuści hotel przed upływem pół godziny, zostanie zastrzelony. Mamy porachunki tylko z separatystami”. Następnie zgaszono światła, a gdy je znowu odkręcono, ujrano trzech mężczyzn, le-

żących we krwi własnej bez życia na podłodze. Niebawem przybyły oddziały wojsk separatystów, niemiecka policja i żołnierze marokańscy. Zatrzymano wszystkich gości, celem przesłuchania. Dotychczasowe badania nie doprowadziły do żadnego rezultatu. Władze okupacyjne utrzymują pogotowie alarmowe. Odbywają się liczne rewizje, szereg wybitnych osobistości wzięto jako zakładników.

Zamordowany przewodca rządu autonomicznej republiki Palatynatu, Heintz-Orbis służył podczas wojny jako oficer w wojsku niemieckim. Po ukończeniu wojny objął przewodnictwo bardzo radykalnego związku „Freie Burschenschaft” w Palatynacie, któremu przypisywano tendencje pruskofilskie. W tych dniach prokuratorja w Würzburgu wydała rozkaz aresztowania Heinza oraz wielu jego towarzyszy z powodu oskarżenia o zdradę stanu.

Walka z alkoholem w Ameryce.

**Olbrzymi skład wzbronionych napoi — w poselstwie polskim.
Ofiary zatrutej „księżycówki”.**

Jeden z dzienników amerykańskich donosi: w sferach dyplomatycznych w Washingtonie wywołał sensację fakt odkrycia przez władze prohibicyjne w piwnicy domu zamieszkałego przez pierwszego sekretarza poselstwa polskiego Sokołowskiego składu napoi alkoholowych, wartości 50 tys. dol. Urzędnik prohibicyjny Oyster zarządził konfiskatę odkrytych napoi alkoholowych, ale w końcu zamiechał swego zamiaru, przekonawszy się, że sekretarz ambasady miał pozwolenie rządowe na posiadanie znalezionych w jego domu napojów alkoholowych.

Władze prohibicyjne przekonane, że urzędnik zagranicznej ambasady nie może posiadać tak olbrzymiej ilości napojów alkoholowych do prywatnego użytku, mają zamiar przedstawić sprawę w kongresie, by się przekonać, czy napoje alkoholowe nie są przypadkowo własnością przemysłowców wódki którzy dla zabezpieczenia się przed konfiskatą postarali się o oddanie ich pod opiekę dyplomatycznego przedstawiciela.

Zapytany w tej sprawie departament spraw wewnętrznych i poselstwo polskie wyraziły opinię, że o ile w mowie będącej napoje alkoholowe są własnością przedstawiciela dyplomatycznego, co stwierdza

specjalne pozwolenie rządowe, sprawa nie podlega żadnej dyskusji i należy ją uważać za skończoną.

Naszem zdaniem jednak sprawa nie jest tak prosta. Czy odpowiednio jest to gromadzenie towaru zabronionego w piwnicach polskiego poselstwa?...

Mimo prohibicji i mimo licznych, odstrasających przykładów gwałtownej śmierci, skutkiem picia zatrutej wódki — wesoly nastrój jaki ogarnął mieszkańców New Yorku z okazji świął Bożego Narodzenia, był przyczyną tragicznej śmierci dwóch starszych kobiet z powodu wypicia zatrutej wódki, a ciężkiej choroby 50 innych osób, które walczą ze śmiercią w szpitalach nowojorskich.

Komunikaty.

> KOMITET WYKONAWCZY RADY ZAWOD. podaje do wiadomości, że posiedzenie, które miało odbyć się w podziemiach 14 bm. zostało z powodu trudności technicznych odwołane i odbędzie się na następny poniedziałek 21 bm. o tej samej godzinie i w tym samym lokalu.

Andreask.

Zelaszkiewicz.

Teatr świetlny „APOLO”
Poniedziałek 14 b. m. PREMIERA
operetki

ZŁOTA GEJSZA

NIEBYWAŁA SENSACJA!

Operetka filmowa Czernego i Okonkowskiego.

Śpiewy wykonają artyści warszawscy pod
— batutą kapelmistrza W. SIROTY. —

Początek o godz. 4-tej, 6-tej i 8¹⁵.

W dzień premiery zniżki i wolne
karty nie ważne.

50-1

Wiec niższych funkcjonariuszy państwowych.

Wezorem wieczorem w sali ratuszowej, odbył się tłumny wiec niższych funkcjonariuszy państwowych, na który przybyli liczni delegaci z całej Małopolski.

Po zagajeniu zebrania przez prezesa związku p. Mazgala wybrano do prezydium wiecu Stańczewskiego z Drohobycza, Kosyka z Chodorowa i Kowalskiego ze Lwowa.

Pierwszy przemówił p. Mazgala, wykazując, jak stronnictwo i ze złą wolą przeprowadza się obecnie redukcję pracowników.

Następny mowca p. Szancki przemawiał o nędzy urzędników.

Tow. poseł Smulikowski omówił sytuację w sejmie i zapewnił o poparciu słusznych postulatów zebranych, przez posłów P. P. S.

Po przemówieniu posła Reicha, przez aklamację uchwalono rezolucję domagającą się: waloryzacji poborów, wypłacenia dodatku drożyznianego w 3 dni po ustaleniu wzrostu drożyzny, wydania rozporządzeń wykonawczych do ustawy o państw. służbie cywilnej, przeprowadzenia redukcji w myśl rozporządzeń władz, nowej ustawy emerytalnej, zapomogi w wysokości dwumiesięcznych poborów, oraz ubrań służbowych na rok 1924.

Obniżenie franka waloryzacyjnego.

WARSZAWA 12. stycznia Kurs franka waloryzacyjnego na 13. b. m. ustalono na 1.890.000 mk.

Kłeska Trockiego.

MOSKWA 12. stycznia. (Pat.) Na 11. konferencji moskiewskiego komitetu partji komunist. uchwalono po dłuższym przemówieniu Kamienewa 325 głosami votum zaufania dla centralnego komitetu partji. (Jak wiadomo Trocki walczył z polityką prowadzoną przez centr. kom. — Red.)

Mordercy Heinza zbiegli.

PARYŻ 12. stycznia. (Pat.) „Matin” donosi z Ludwigshafen: Delegat Wysokiej Komisji Międzysojusznicej otrzymał pismo datowane z Frankfurtu, a popisane przez 5 członków związku „Oberland” w którym wspomniane osobniki donoszą, że znajdują się już na terenie niemieckim, oraz wyrażają zadowolenie z powodu zabicia Heinza dodając, że żaden ze zdrajców ojczyzny nie ujdzie jego losu.

Magistrackie bezhołowie.

Zawodowy Związek pracowników gminnych umieścił w roku zeszłym szereg artykułów wyświetlających ohydne postępowanie nie tylko pp. szefów przedsiębiorstw, ale też lekceważące załatwianie spraw personalnych, czyli też zwlekane rozmyślnie mimo przyrzeczeń, umów i pisemnych zobowiązań Prezydium miasta.

Wówczas to zainteresowała się opinia publiczna, cała prasa lwowska, zajmując różne stanowiska, przyznając rację jednej lub drugiej stronie, Intrygowano do tego stopnia, że poruszono nawet aparat policji przeciw pracownikom gminnym (którym towarzyszył w czasie strejku), zdawałoby się, że przecież raz Prezydium miasta zrozumiało, że sprawy zaległe muszą być załatwione, jednak niestety! Delegacja Związku niemal codziennie depte progi zmurszałego Magistratu prosząc i nakłaniając, ażeby raz się upamiętało Prezydium i sprawę załatwiło. A jeśli przekonali się, że w drodze ugody niczego Magistrat nie zrobi, wstępuje Związek na drogę poprzednią, mimo straszaków ze strony pp. dyrektorów, że wszystkich powyrzucą, bo wiedzą pracownicy, że jedną bramą przychodzi dyrektor i robotnik i ta sama brama służy do wyjścia dla wszystkich.

W ostatniej akcji strejkowej, jaka miała miejsce we wrześniu 1923 r. przyjęło Prezydium miasta zobowiązanie, że 1) sprawę insp. Dreszera rozpatrzy (jedna z największych bolączek personelu ruchu miejskich zakładów elektrycznych).

2) że sprawa redukcji odbywać się będzie w myśl żądań pracowników i w porozumieniu ze Związkiem.

3) że sprawa Statutu F. E. zostanie bezzwłocznie załatwiona — a jednak ze wszystkich przyrzeczeń znowu nic...

Sprawę insp. Dreszera dotychczas nie tknięto, redukcja odbywa się według upodobań danego pana lub podpanka bez względu na lata służby, i dosięga tylko pracowników fizycznych, biura zaś li tylko dla demonstracji, chociaż są tam nieużytki, a nawet masa przeżytków, ci zostają nietykalni. Na nic interwencja i uwagi ze strony Związku.

Sprawę zaś F. Emerytalnego Rada miejska uchwalila, a jednak dotychczas nie weszło to w życie (termin uchwały już dawno minął), natomiast poprawki do Statutu Fund. Emer. M. Z. E. o które toczą się targi od 1910 r. dotychczas nie załatwiono, pomimo tylokrotnych przyrzeczeń usnych i pisemnych, natomiast usuwa się przemocą z miejskich Zakładów Elektrycznych ludzi, rzekomo na emeryturę (o kiju zebrać) i znowu według upodobań, jedni dostają odprawę drudzy nie. Personal M. Z. E. w roku 1922 opodatkował się dobrowolnie 1 proc. na rzecz emerytów, wdów i sierót, wnosząc równocześnie poprawki do Statutu F. E. M. Z. E. według Statutu Państwowego, jako też tramwajarzy stoł. m. Warszawy.

Za wiedzą Prezydium miasta ulepszono emeryturę M. Z. E. wdowom i sierotom, zaczęto też pensjonować ludzi w myśl wniesionych poprawek czyli obiecano i później płacono przez kilka miesięcy wyższe, aniżeli przewiduje stary statut. Następny emerytów Dyrekcja M. Z. E. zobowiązała się sama opłacać, do czasu załatwienia poprawek przez Komisję Elektryczną.

Obecnie zaś kiedy przemocą prawie usuwa się ludzi na emeryturę (czynność ta należy w myśl statutu do Zarządu Fund. Emer. — taki nie istnieje) na własną rękę obieczono, że za drogo to będzie wynosić, zredukowano emerytom pobory ze 100 proc. na 58 proc. (można to zrobić, bo są bezbronni). A kiedy się wykazało, że i to nie wystarczy sięgnięto do kieszeni personelu po drugi procent, nie pytając się nawet, czy się kto z tym zgadza.

Zarząd Zaw. Zw. prac. gm. widząc popełnione bezprawie zaprotestował u wicepr. dr. Stahla, jako przewodniczącego Komisji Elektr. prosząc równocześnie o załatwienie tej sprawy. Słuszność przyznano nam w zupełności, zarazem z miejsca zarządził wicepr. dr. Stahl posiedzenie Komisji Elektrycznej wyłącznie do załatwienia poprawek do Statutu F. E. N. Z. E. na środę 11. b. m. (wyglądałaby ta sprawa już załatwiona) a jednak Komisja niby się zeszła tylko nie doręczono (możliwie rozmyślnie) referatu p. radcy dr. W. i znowu fiasco...

Zarząd Zawodowego Związku pracowników gminnych widząc, że sprawę żadną drogą legalną,

prośbą i interwencją załatwić nie zdoła, i że wszystkie te sprawy utknęły u Prezydenta, jako tradycyjne rybowe M. Z. E., karty dla emerytów, wdów i sierót. sprawę węglową, którą od dłuższego czasu Prezydent zanotował, jakoteż sprawa p. Dreszera, który widząc, co się dzieje za bezhołowie segreguje ludzi na ładnych i brzydkich, rozdzielając własnoręcznie kilku ładnym reanumerację po 2, 3 i 5 milionów, kontrolorom zaś ładnym więcej, siejąc w ten sposób nienawiść między pracownikami. Zaprowadził też szkołę o której od istnienia tramwajów nikt nie wiedział, i zmusza się ludzi

po pracy, ażeby szli słuchać wykładów p. Dreszera czy też Furowicza o instrukcji tej, z której ci ludzie zdawali egzamina wówczas kiedy p. Dreszer ani też Furowicz nie myślał o tramwaju.

Fakta terroru i represji, jakoteż macosze traktowanie i załatwianie spraw podajemy na razie w skróceniu pod sąd opinii publicznej, jak również w tych sprawach zwołuje Zarząd Zaw. Zw. prac. gm. zgromadzenie — na razie sekcji Elektrycznej w dniach najbliższych — które zadecyduje o płaceniu procentów wogóle, jakoteż uchwalili wytyczne na przyszłość w razie istnienia nadal podobnych seosunków.

Zarząd Zaw. Zw. prac. gm. onych.

Dorobkiewicz jako pracodawca.

Z dniem 1 stycznia 1924 oddalił wszystkich zatrudnionych u niego robotników razem 196 W. Buchman dzierżawca tartaku Orocedla. Niedługo zeszłego roku swoim pracownikom urlopów wypoczynkowych, przeciągając tę sprawę z dnia na dzień aż do zimy, nie dał im też drzewa opałowego należnego im na podstawie umowy. Ten pan za 2 lata prowadzenia tartaku jako dzierżawca, — przedwojenny handlarz

nabiału (pachciarz) — dorobił się najładniejszego majątku w Stryju i łowarku obok Stryju, a robotnikom nie chce wypłacić ani za urlopy, ani za drzewo, które sam sprzedawał po 5 milionów, Dzisiaj robotnikom, jakby na żarty daje po 1 miljonie. Zwracamy się tą drogą do starostwa w Stryju, by wezwano W. Buchmana i ukróciło jego bezczelny wyzysk.

Z Teatru Małego.

„Dzwonek alarmowy”, komedia w 3 aktach Hennequina i Colusa.

Wydaje się nietylko mnie ale i bardzo, bardzo wielu, taksamo jak i ja zrównoważonych w odniesieniu do dzisiejszej dyrekcji, że repertuar nowego teatru w ostatnich czasach s łnie nastrojony jest na ton komedjuwo-farsowy, wywołując wrażenie, jak gdyby chciał zogniskować w sobie wszystką wesołość i wszystek dobry humor, blakający się jeszcze po tym smutnym świecie.

Powiadają, że śmiech jest rzeczą bardzo zdrową a dobre usposobienie wpływa dodatnio na fizyczny organizm człowieka, ale wątpię, czy kult higieny jest jednym z zadań i celów teatru. Jeżeli lekka a zatem i wysoko podkasana Muza za często zagląda do przybytku sztuki, gotowa sobie urosć i w mniej orjentujących się w mówić przekonanie, że on jest najważniejszym miejscem dla jej produkcji i że Sztuka, w dostrojuem tego słowa zna z-n-u może być tylko tutaj tolerowana jako „quantité negligible”.

Isć po linii najmniejszego oporu nie zawsze jest rzeczą wskazaną, zwłaszcza gdy się zważy, że ta linja zwykle prowadzi po pochyłości w dół, nigdy do góry. Czynię się obecnie pewną czczość, pewną próżnię w obrębie naszego życia teatralnego; repertuar jałowuje, aktorzy nie mają sposobności rozwijania swych uzdolnień artystycznych — czyżby znane dotychczas z energii kierownictwo teatru ogarnięte zniechęceniem, zrezygnowało już z dążeń „per aspera” i decydowało się fatalistycznie na uzasadnienie zarzutów, przeciw niemu podnoszonych?

Nie odnoszę tego, co powyżej powiedziałem, specjalnie do ostatniej premiery, bardzo miłej komedji francuskiej, ale tylko chcę przy tej sposobności stwierdzić, że wogóle za dużo mamy tych komedji i fars w repertuarze. Traci się ochotę do pisania solidnych, wyczerpujących recenzji ze sztuk, których cały wdzięk i wartość polega na mniej lub więcej zręcznym przeprowadzonym temaciku, zaczerpniętym z światka buduarów, restauracji, ze środowiska płytkiego życia rodzinnego, kręcącego się przeważnie koło łóżka małżeńskiego i perypetji, związanych zwykle z jego istnieniem. Role komedjowe i farsowe są rolami niższego typu i dlatego w sztuce przeciętnej poprawnej nie dają pola do popisu dla artystów, ograniczając ich tylko do wykazania mniejszej lub większej poprawności. Ta pochwałę można oddać grającym w „Dzwonku alarmowym” pp. Czajkowskiej, Romanównie, Sieniawskiej, Orzechowskiemu, Dębowiczowi i Suchmanowi. Rola p. Zakrzyńskiej, młodej adeptki, ujęta była szczerze, ze zrozumieniem typu.

ARTUR CŹWIKOWSKI.

Yung wraca.

WARSZAWA. 11. stycznia. (tel. wł.) Doradca finansowy Polski, p. Hilton Young ma niebawem wrócić do Warszawy.

Sprawy partyjne.

TRZECI WYKŁAD W SZKOLE PARTYJNEJ odbędzie się we wtorek 15 bm o godz. 7-mej w. w lokalu przy ul. Brajerowskiej 8 Od 7-8 dalszy wykład tow. Skalak o „Formach ruchu robotniczego” od 8-9 dalszy wykl. dra Dregiewicza o „Kontytucji i ustroju państwa polskiego”.

Sekcja Ośw. P. P. S.

POUFNE OKR. ZGROMADZENIE PART. PPS. we Lwowie odbędzie się w poniedziałek 14 bm. o godz. 7-mej wieczór w lokalu przy ul. Brajerowskiej 8. oficyny, parter.

Na porządku dziennym: Sprawozdanie z Kongresu P. P. S.

a) Polityka wewn. i zewnętrzna Partji, polityka gospodarcza i rolna referent tow. poseł Hausner
b) Stosunek do mniejszości narodowych, do Związków zawodowych i współdzielni rob. ref. tow. Skalak
c) Praca wśród kobiet i młodzieży, prasa i propaganda, działalność kulturalno-oświatowa, praca samorządowa, ref. tow. dr. Herschthal.

Członków PPS. uprasza się o liczne przybycie. Wstęp tylko za okazaniem legitymacji partyjnej.
O. K. R. P. P. S.

* W STRYJU odbędzie się w niedzielę 13 bm o godz. 2 pop. w sali p. Mayera:

ZGROMADZENIE LUDOWE w sprawie drożyzny. Referować będzie tow. dr. Stanisław Dregiewicz ze Lwowa Sekretariat Obw. P. P. S.

Komunikaty.

× POSIEDZENIE RADY NADZORCZEJ LUDOWEGO TOW. WYDAWNICZEGO odbędzie się w środę 16 stycznia br. o godzinie 6:30 w lokalu Redakcji Sykstuska 21 II p. Sprawy bardzo ważne.

Hausner

× LABORISTA ESPERANTO SOCIETO (Rob. Zw. Esperant.) we Lwowie zawiadamia swych członków że dnia 20 stycznia w niedzielę o godz. 10-tej przedpoł. w sali Zw. Prac. Gminnych Ormiańska 2 II p. odbędzie się Walne Zgromadzenie — z następującym porząd. dziennym: 1) Zagajenie, 2) Sprawozdanie Zarządu, 3) Odczytanie statutu, 4) Wybór Zarządu, 5) Wnioski. Wszyscy członkowie winni się zjawić obowiązkowo. Towarzyszy z organizacji zawodowych prosimy o liczny udział. Zarząd Lab. Esp. Soc. Tow. Turczyn Józef zebrane przy wyptacie Sekcji konduktorskiej ZZK. w Stanisławowie 2,500.000 mkp. tów Słoniowski 500, Lisiewicz 500, Lampika 500, Segal 500 tys. mkp.

„JEDNOŚĆ AKADEMICKA”.

Spółdzielnia Studentów Szkół Wyższych we Lwowie. Posiedzenie Dyrekcji i Rady Nadzorczej odbędzie się we wtorek dnia, 15 stycznia br. w lokalu przy ul. Sykstuskiej 21 II p., o godz. 8 wieczorem. Obecność wszystkich członków bezwzględnie wymagana.

Baczność!

Ważne dla P. T. Publiczności i Panów majstrów szewskich!

handel skór i przyborów szewskich **PIOTRA SROKOWSKIEGO** Lwów, Grodecka 29 przyjmuje również wszelkie zamówienia na nowe obuwie 20% taniej niż wszędzie. Przyjmuje do naprawy kalosze i śniegowce wulkanizuje parowo. 47-15

Teatr żydowski

Jagiellońska 11.
dyr. S. M. Gimpeł.

Niedziela o g. 3.30 popoł.

Bar Kochba

inst. oper. w 4 aktach.

Przedsprzedaż biletów przez cały dzień przy kasie teatralnej.

Niedziela o g. 7.30 wiecz.

Nowość!

Spekulanci miłości

operetka w 3 aktach

Nowość!

Mimo jednak żądania p. Bartla, przewodniczącego komisji komunikacyjnej, ministerstwo poczt nie nie zrobiło dla ułatwienia jej.

Najważniejszą przyczyną tego ociągania się, zdaje się być, że p. Bartel wstawił do niej artykuł, nakładający słusznie na PKO. obowiązek opłacania poczty. Rozglądając się w stosunkach PKO. łatwo zrozumieć, dlaczego zależni od niej używają wszelkich sztuczek, aby właśnie ten artykuł nie wszedł w życie.

Tak więc waloryzuje się nie ustalenie praw społeczeństwa wobec poczty, lecz jego ogromne ciężary i szkody na korzyść grupki ryerczy przemysłu, ciągnących od początku z tego stanu rzeczy niezmiernie zyski.

Waloryzacja nierządu pocztowego.

WARSZAWA, 8. stycznia 1924.

Już według znanego poetycznego porównania z pawiem i papugą, nigdzie jak w Polsce nie przyjmują się tak łatwo frazesy i hasła otumaniające zaślepionych, a zwiększające wyzysk i zdzierstwo.

Do mistrzów tego bałamucenia najpospolitszymi środkami należy poczta ze wszystkimi swymi dziećmi. Dowiedliśmy tego niejednokrotnie.

Dzisiaj wobec prądów waloryzowania wszystkiego obowiązkiem jest zwrócić uwagę, że przeważna część przesyłających pieniądze zapomocą przekazów pocztowych, lub PKO. ponosi ogromne straty z powodu bezprzykładnie powolnego i niedbałego postępowania z tymi przekazami, względnie opóźnienia zarachowania wpłat przez PKO., dochodzącego do trzech tygodni.

Zamiast atoli, aby zażądano stanowczo usunięcia tych grubych nieprawidłowości, które świadoma swych obowiązków i zadań administracja mogłaby zaraz przeprowadzić, pojawiła się myśl waloryzowania przekazanych kwot. Już to samo świadczy jak po dyktandku i z jaką nieznaną jomością rzeczy zapatrują się niemal wszyscy na pocztę i PKO.

Wnioskodawcy nie mają wyobrażenia jak dalece opóźniłyby się przez to wypłaty, jakie szkody poniósłby skarb państwa na przekazach pocztowych, a przede wszystkim jakim nadużyciom otworzyłoby to wrota na oścież.

Cieszą się też dalej wszyscy, że PKO. znacznie przyjmować oszczędności w złotych polskich. Nikt więc nie zastanawia się jakie ciężki zadali przez to urządzenie skarbowi państwa między innymi bliscy czynnikom podnoszącym kurs złotego. Poprostu zwiększają oni wartość swych spekulacyjnych oszczędności z dnia na dzień o 20 do 30 proc.

Brak uczciwego obrotu przekazowego zapomocą poczty sprawia niemniej, że nie ustaje przesyłanie pieniędzy z zagranicy w listach, a te albo giną, albo są niemilosiernie i z coraz większym sprytem obrabowywane. Do szeregu sławnego już w świecie losu listów amerykańskich w Polsce, stanęły teraz listy półmilionowej już gromady robotników naszych we Francji, nie mówiąc o pieniężnych.

Niedość że stosunki w Polsce zmuszają ludzi żądnych pracy do porzucania ojczyzny, potrzebującej tylu rąk roboczych na każdym polu, niedołęstwo, obojętność i nieuczciwość pozbawia ich jeszcze zarobków zdobytych na obczyźnie i środków porozumiewania się z rodzinami.

I ta sprawa jest coraz głośniejszą, a czynniki odpowiedzialne milczą podobnie jak wobec tylu spraw. Poczta zaś dowcipna znajduje na to znowu kosztowny a dziecinny środek w nalepkach.

Jako dalszy przykład chaosu może też służyć, że już po raz czwarty, ma się zmieniać ustawa pocztowa. Była Austria miała jedną ustawę z r. 1831, i pod jej panowaniem poczta rozwijała się do ostatnich chwil.

Poczta polska zmienia tę samą ustawę z początku wprowadzaną niemal co roku z jakimś skutkiem, zbytnem jest rozwozić się szerzej.

Ostatni projekt nicowania tej ustawy zalega od maja 1923 w kancelarii sejmowej.

Co kardynał Kakowski myśli o chłopie polskim.

O tem, że kler obok sfer posiadających jest zaciętym przeciwnikiem reformy rolnej, wiemy od dawna, ale żeby poruszając wszystkie sprężyny i dosiagając protekcji samego papieża dla obalenia reformy rolnej przedstawił chłopca, jako bydlę ciemne i bezwolne, o tem dowiadujemy się dopiero z listu pasterskiego, (pasterskiego!), który wydał ks. kard. Kakowski.

Kardynał arcybiskup warszawski kakowski w porozumieniu z rządem Witosza wyjechał do Rzymu. Po powrocie z Rzymu wydał on list pasterski, w którym składa sprawozdanie ze swojej rozmowy z papieżem. Z listu pasterskiego wynika, że arcybiskup kakowski przedstawił papieżowi pol. chłopów jako złodziei i rabusiów, pragnących siłą i gwałtem zabierać cudzą własność. W szczególności mówił on w te słowa do Ojca świętego:

„Stan włościański nie jest też bez zarzutu! Bo oto bezrolni i małorolni chcieliby z pogwałceniem

przyrodzonego prawa, zagrabić(!) dla siebie cudzą własność. Niechby ją zdobywali ale pracą, drogą prawa (!) i sprawiedliwości, nigdy zaś siłą i gwałtem.“

W rozumieniu ks. Kard. Kakowskiego reforma rolna uchwalona przez sejm ustawodawczy jest bezprawiem, na co wskazują jego własne słowa, że chłopci chcą zagrabić cudzą własność i chcą do tego użyć siły i gwałtu. Kler polski na własną rękę stwarza sobie dla celów wewnętrznej polityki polskiej a nie spraw kościelnych wyższy autorytet ponad sejm, rząd i prezydenta Polski i idzie na skargi do papieża, ilekroć w Polsce dzieją się rzeczy nie po jego myśli. Tak było z ks. Teodorowiczem, teraz znowu kardynał Kakowski oskarża chłopca polskiego przed papieżem.

Czy to mu przysporzy owieczek, wątpić należy.

W każdym razie jak widzimy duchowieństwo w sprawie reformy rolnej nie dało za wygraną.

Z dnia.

Słowa a czyny.

Ks. prymas Dalbor wydał dla diecezji poznańskiej następującą odezwę, odczytaną w święto Trzech Króli z ambon:

„Rok 1924 zapowiada się jako szczególnie ciężki rok. Całym warstwom społeczeństwa ściska się serce na myśl, jak ten rok przepędzą. Gdy tyśiące cierpią głód i nędzę, dyktuje nam uczucie chrześcijańskie i uczucie narodowe, że nie godzi się w obliczu głodu i nędzy wyprawiać hucznych zabaw, Jako chrześcijanie, winniśmy mieć współczucie dla naszych bliźnich, czyli, jak mówi św. Paweł: Płakać z płaczącymi, a jako miłujący Ojczyznę, winniśmy unikać wszystkiego, co by mogło powiększyć istniejące już różnice w życiu społecznym, pogłębić niechęć jednej warstwy ludności do drugiej i wywołać rozgoryczenie, będące — jak historia uczy — przyczyną przewrotów społecznych.“

Bardzo to pięknie, ale dlaczegoż w takim razie księża sami na każdym kroku te różnice społeczne pogłębiają, że wymienimy tylko fakt z ostatnich tygodni: walkę na śmierć i życie o utrzymanie ziemskich dóbr duchownych.

Miljony chałupników poniewierają się w największej nędzy na wsi lub powiększają proletarijat miast, a księża walczą by im ziemi nie odebrano. Litość i współczucie mają na ustach a egoizm w duszy. Boją się przewrotów społecznych bo o dobro doczesne im idzie. Ale tego dobra doczesnego pragną przede wszystkim dla wybranych.

.....

Jak piszą w Chinach.

Analfabetyzm w Chinach jest niemal powszechny a przyczyną tego jest wielka trudność nuczania się pisania. Znaki pisarskie chińskie są zgoła inne niż w językach europejskich, tam słowa określają się przez znaki alegoryczne.

I tak postać „kobiety“ raz nakreślona oznacza „kobietę“, dwukrotnie nakreślona znaczy „gniew“, trzykrotnie nakreślona obok siebie czyta się jako „złośliwa obmowa“. Na wyrażenie słowa „zebrak“ chińczyk maluje dwa znaki, które są stylizacją „ust“ i „drzwi“. Aby oddać słowo „podsiniwać“, kaligraf chiński rysuje „drzwi“, a obok nich „ucho“. Ciekawie wygląda słowo „szczęście“. Któż jest najszczęśliwszym wedle wyobrażenia złotego człowieka? — Chłop, który żywi się ryżem swej własnej ziemi. Chińczyk więc, pisząc słowo „szczęście“, maluje chłopca, a obok niego usta szeroko otwarte. Na oznaczenie „chłopa“ rysuje chińczyk wieśniaka, stojącego w polu. Przeciwnieństwem szczęśliwego człowieka jest niewolnik. Wyobrażony on jest w piśmie chińskim jako postać męczycy, otoczona kreskami tuszu, które mają oznaczać kraty więzienne. Słońce i księżyc narysowane obok siebie czyta się jako „światło“, słońce, a obok długa kreska „horyzont“.

Nowe rządy republikańskie przyszły do przekonania, iż wyuczenie się takiego pisma pochłania zbyt wiele energii, któraby mogła być użyta na dzieła bardziej produkcyjne. Ustanowiono więc komisję, która od kilku już miesięcy ustala nowy alfabet oparty na zasadach dźwięku, a nie symbolu. Nowe pismo ma jednak zachować dawne tradycje chińskie. Przeciwno reformom republikańskim podnoszą głos dawni uczeni, którzy podobnie, jak egipscy kapłani uważali wiedzę za przywilej swej tylko kasty.

.....

Czytajcie Dziennik Ludowy.

Towarzysze!

Nie marnujecie pieniędzy! Kupujcie bieliznę trykotową, pończochy, skarpetki, rękawiczki tylko w specjalnym sklepie wyrobów trykotowych

„OLKA“ Lwów, Rynek 35.

NA RATY! PŁASZCZE, SUKNIE, BIELIZNE

sprzedaje po cenach gotówkowych

MAGAZYN KONFEKCJI DAMSKIEJ
„PARYZANKA“ Lwów, Pańska 22.

WAŻNE DLA PP. TAPICERÓW!

SPRĘŻYNY MEBLOWE w dowolnych wymiarach
oraz wszelkie towary żelazne poleca **najtaniej**
FREUNDLICH i FLIESSER
LWÓW, KAZIMIERZOWSKA 14 (podwórze).

Niniejszem mam zaszczyt zawiadomić,
iż z dniem dzisiejszym otworzyłem
**SKŁAD SZKŁA TAFLOWEGO,
LUSTER, RAM I OBRAZÓW**
Z poważaniem
Adolf Osterman
LWÓW, ulica GRODECKA I. 7.
Uwaga na adres. 33-3

OKAZJA!
Używane koce na konie :: po **2 miliony marek**
sprzedaje, tudzież kupuje i przyjmuje w komis
używane futra, ubrania **SONNTAG**
brandy etc. firma
Magazyn używanej i nowej konfekcji
Lwów, ul. Kopernika 16.

ZWYCZAJNE
WALNE ZGROMADZENIE
I-szej Wytwórczej Spółki Malarzy
sztyldów i lakiernictwa
odbędzie się 20 stycznia 1924 o g. 4 popoł.
w lokalu Ruska 8.
Na porządku dziennym:
Sprawozdanie z czynności Zarządu.
Sprawozdanie kasowe.
Zmiana paragrafu 6 statutu,
Wybór Dyrekcji i Rady Nadzorczej.
Remuneratione.
Wnioski. **Rada Nadzorcza.**

DRUKARNIA
Ludowego Spółdzielczego Tow. Wydawniczego
WE LWOWIE
ul. Leona Sapiehy 77. — Telefon 496.
Wykonje wszelkie druki dla Kas Chorych.
Na składzie: **Księgi kontowe,
Listy płatnicze.**

Rok założenia 1881. | **ARTYKUŁY DOMOWO-GOSPODARCZE**

ALOJZY HÜBNER, Lwów, Rynek 1. 38.

POLECA
GŁÓWNY SKŁAD FARB
I MATERJAŁÓW

Na raty wszystkim a w szczególności P. T.
URZĘDNIKOM daje n. y
Ubrania, Raglany, Kurtki skórzane, Kurtki sukienne, Spodnie, Pryczezy z najlepszych materiałów i po najniższych cenach.
JÓZEF MARGULIÉS i O. B. PANZER
Lwów, pasaż Mikolasza 4.

7-10

(wejście obok kawiarni »De la Paix«).

SWITKA elegancka, lisy, okazynie do sprzedania Murarska 21, sklepik.

Unieważniam skradzioną książkę wojskową wydaną przez P. K. U. Stryj. Szymon Borek ur. 1889 we wsi Machnowska, pow. Krosno, 51-3

Inserujcie
w
**Dzienniku
Ludowym**

WIELKA TANIA WYPRZEDAŻ RESZTEK 2-giej SERJI!!

(Wyprzedaż resztek odbywa się w naszej spółce 2 razy w roku).

Chcąc dać możność wszystkim Czytelnikom »Dziennika Ludowego« skorzystać z nabycia tanich resztek, które zostają ze sztuk wielkich starych zapasów, postanowiliśmy z powodu noworocznego bilansu wysłać każdemu czytelnikowi »Dziennika Ludowego« po cenie własnych kosztów następujące zimowe i wiosenne: resztki 2-jej serji podzielone są na 4 gatunki i nadają się na śliczne męskie ubrania, kostjomy damskie, pokrycia bekiesz i futer. Resztki te są z materiałów ubraniowych, pierwszorzędných fabryk, pełnej szerokości we wszystkich kolorach, czysto wełniane.

Gatunek „A“ za 3 metry mk. 18,500 000—
„B“ „ 3 „ 29,700 000—
„C“ „ 3 „ 39,000 000—
„D“ „ 3 „ 46,000 000—

Do każdej resztki na żądanie Klienta dodajemy pełen komplet podszewki pod marynarkę, kamizelkę, spodnie, kieszenie i do rękawów po mk. 12,700 000—, wyższy gatunek po mk. 15,500 000.

Również posiadamy na składzie po cenach konkurencyjnych między innymi następujące towary:

Płótna białe na pościel i bieliznę, pierwszorzędných fabryk po mk. 1,800 000, 2,000 000 i 2,500 000 za metr.
Prześcieradła ze specjalnego płótna prześcieradłowego, wysokiego gat po 7,000 000 i 8,500 000 za sztukę.
Ręczniki gładkie lub wafłowe, najlepszego gatunku bardzo trwale w praniu, cena za sztukę 2,500 000 i 3,500 000 mk.
Zefiry na koszule, w śliczne desenie po 1,800 000, 2,500 000 i 3,000 000 mk metr.
Szewioty damskie, podwójnej szerok. we wszystkich kolorach po 4,000 000 i 5,000 000 mk metr.
Trykotina jedwabna, zagraniczna we worku (180 cm. szerok.) we wszystkich kolorach, na suknię potrzeba od 1 i pół do 2 metr., cena 10,500 000 za metr.
Flanele francuskie w śliczne desenie po 1,900 000 i 2,500 000 mk. za metr.
Cajgi na ubranka dziecięce, sukienki, robotnicze ubrania, bardzo trwale w noszeniu po 1,800 000, 2,500 000 i 3,500 000 mk. za metr.
Surówka na bieliznę i t. p. w najlepszym gatunku 1,750 000 i 1,900 000, za metr.
Dymka specjalne płótno na kalesony męskie 80 cm. szerok. bardzo trwale w praniu po 1,900 000 i 2,500 000 za metr.
Pościelowy oxford na poszwy w kraty i kwiaty cz-rwone, bardzo trwale po 1,800 000 i 2,500 000 za metr.
Czerwone płótno »Tyk« na wsypy, nieprzepuszczające pierzy po 1,900 000, 2,300 000 i 2,800 000 mk. za metr.
Chustki duże zimowe, puszyste, śliczne desenie w różnych kolorach po mk. 19,500 000, 25,000 000 i 29,000 000.
Koldry watowe, pokryte satyną w różnych kolorach na pierwszorzędnej białej wełnianej wacie, spód na żyrardowskiej wiktorki po 32,000 000, w wyższym gatunku po 37,000 000 mk. za sztukę.
Koldry tak zwane koce pluszowe w różnych kolorach i ślicznych deseniach po mk. 19,500 000, 28,000 000 i 37,000 000.
Takież same bez deseni po 10,500 000, 17,500 000 i 22,500 000 mk.
Koszule dzienne z kołnierzykami z francuskiego zefiru po 8,500 000 i 9,500 000 za sztukę.
Kalesony z żyrardowskiej dymki po 4,500 000 i 6,000 000 para.
Wysła się pocztą za pobraniem (płaci się przy odbiorze). Za przesyłkę dolicza się podług taryfy pocztowej.
UWAGA!!! Przy zamówieniach na tę tanią wyprzedaż resztek obowiązkowo jest załączyć przy zamówieniach następujący kupon.

Ważne do 25-go stycznia 1924 r.	Kupon na tanią sprzedaż resztek 2-jej Serji!!		Wyciąg i załączyć do listu.
	w Warszawskiej Spółce Manufakturowej, Warszawa, ul. Jasna 18.		
	Czytelnik »Dziennika Ludowego«. Imię i nazwisko		
	Pocztą	Wies	
	Powiat	Ziemia	

Jesteśmy pewni, że Czytelnicy »Dziennika Ludowego« otrzymawszy od nas jedną lub kilka resztek zostaną naszymi stałymi klientami i będą niezawodnie żądać innych towarów. Zamówienia wraz z załączonym kuponem nadsyłać pod adresem

Warszawska Spółka Manufakturowa
WARSZAWA, ul. Jasna 18. — Telefon 243—30.

UWAGA: W razie gdy wysłany towar się nie spodobał zamieniamy na inny lub zwracamy pieniądze niezwłocznie. 26—3

Kalendarz Robotniczy

P. P. S.
NA ROK 1924

jest do nabycia w **KSIĘGARNI
LUDOWEJ** (ul. Szajnochy I. 2)
i w **Administracji DZIENNIKA
LUDOWEGO.**